

ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპის კონვენციის

ოქმი №11

ევროპის საბჭოს წევრი სახელმწიფოები, რომლებმაც რომში 1950 წლის 4 ნოემბერს ხელი მოაწერეს ადამიანის უფლებათა და ფუნდამენტურ თავისუფლებათა კონვენციას (შემდგომში კონვენცია),

ითვალისწინებენ რა კონვენციის მიერ შექმნილი კონტროლის მექანიზმის რესტრუქტურის უკიდურეს აუცილებლობას, რათა შენარჩუნებული და გაუმჯობესებული იქნეს მის მიერ ადამიანის უფლებებისა და ფუნდამენტური თავისუფლებების დაცვა, კერძოდ განაცხადების რიცხვისა და ევროპის საბჭოს წევრების ზრდის გათვალისწინებით;

ითვალისწინებენ რა, რომ სასურველია კონვენციის ცალკეულ დებულებათა შესწორება იმ მიზნით, რათა მოხდეს ევროპის ადამიანის უფლებათა არსებული კომისიისა და ადამიანის უფლებათა სასამართლოს შეცვლა ახალი მუდმივმოქმედი სასამართლოთ;

ითვალისწინებენ რა №1 რეზოლუციას, რომელიც მიღებულ იქნა ვენის 1985 წლის 19 და 20 მარტს ადამიანის უფლებათა თაობაზე ევროპის მინისტრთა კონფერენციაზე;

მხედველობაში იღებენ რა კონვენციის მაკონტროლებელი მექანიზმის, შესახებ ევროპის საბჭოს წევრი ქვეყნების სახელმწიფო და მთავრობათა მეთაურების მიერ 1993 წლის 9 ოქტომბერს ვენაში მიღებულ გადაწყვეტილებას, შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1

კონვენციისა და №2 ოქმის II და IV ნაწილების (მუხლები 19 და 56) არსებული ტექსტი, რომლებიც იწონებენ ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს კომპეტენციას გასცეს კონსულტატიური მოსაზრებები, შეიცვლება კონვენციის შემდგომი II ნაწილით:

ნაწილი II - ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო

მუხლი 19 - სასამართლოს დაარსება

კონვენციისა და მისი ოქმების ხელმომწერ მხარეთა მიერ აღიარებულ ვალდებულებათა შესრულების უზრუნველყოფისათვის დაარსებული იქნება ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო (შემდგომში „სასამართლო“). იგი იფუნქციონირებს პერმანენტულ საფუძველზე.

მუხლი 20 - მოსამართლეთა რაოდენობა

სასამართლოს მოსამართლეთა რაოდენობა თანაბარი იქნება მაღალ ხელშემკვრელ მხარეთა რაოდენობისა.

მუხლი 21 - მოსამართლეთა არჩევის კრიტერიუმი

1. მოსამართლეები უნდა ხასიათდებოდნენ მაღალი მორალური თვისებებით და უნდა ჰქონდეთ მაღალი თანამდებობის დაკავებისათვის აუცილებელი კვალიფიკაცია ან უნდა იყვნენ აღიარებული კომპეტენციის იურისკონსულები.
2. მოსამართლეები იმსახურებენ სასამართლოში თავიანთი პირადი უფლებაუნარიანობით.
3. მათი უფლებამოსილების ვადის განმავლობაში მოსამართლეები არ უნდა დაკავდნენ ისეთი საქმიანობით, რაც შეუთავსებელი იქნება მათ დამოუკიდებლობასთან და მიუკერძოებლობასთან, ან სრულგანაკვეთიანი სამსახურის მოთხოვნებთან; ყველა საკითხი, რომელიც წარმოიშობა ამ პარაგრაფის გამოყენებასთან დაკავშირებით, გადაწყდება სასამართლოს მიერ.

მუხლი 22 - მოსამართლეთა არჩევა

1. მოსამართლეები აირჩევიან საპარლამენტო ასამბლეის მიერ ხმების უბრალო უმრავლესობით თითოეული მაღალი ხელშემკვრელი მხარის სურვილის გათვალისწინებით, მათ მიერ წარმოდგენილი სამი კანდიდატისაგან შემდგარი სიიდან.
2. იგივე პროცედურა იქნება იქნება გამოყენებული სასამართლოს შესავსებად ახალი მაღალი ხელშემკვრელი მხარის მიღებისა და სათანადო ვაკანსიების არსებობის შემთხვევაში.

მუხლი 23 - უფლებამოსილების ვადები

1. მოსამართლეები აირჩევიან ექვსი წლის ვადით. შესაძლებელია მათი ხელახალი არჩევა. ამასთან, პირველ არჩევნებზე არჩეული მოსამართლეების ერთი ნახევრის უფლებამოსილების ვადა ამოიწურება პირველი სამი წლის ბოლოს.
2. მოსამართლეები, რომელთა უფლებამოსილების ვადა უნდა ამოწურულიყო პირველი სამი წლის ბოლოს, აირჩევიან ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის მიერ ჩატარებული კენჭისყრით დაუყოვნებლივ მათი არჩევის შემდეგ.
3. იმისათვის, რომ მოსამართლეთა ნახევრის განახლება ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ მაქსიმალურად იყოს უზრუნველყოფილი, საპარლამენტო ასამბლეამ შემდგომი არჩევნების ჩატარებამდე შეიძლება მიიღოს გადაწყვეტილება, რომ ერთი ან მეტი ასარჩევი მოსამართლის უფლებამოსილების ვადა ან ვადები არ

განისაზღვროს ექვსი წლით და განისაზღვროს არა უმეტეს ცხრა და არანაკლებ სამი წლისა.

4. იმ შემთხვევაში, როდესაც სახეზეა უფლებამოსილების ერთზე მეტი ვადა და საპარლამენტო ასამბლეა გამოიყენებს წინა პარაგრაფს, უფლებამოსილების ვადის განსაზღვრა მოხდება გენერალური მდივნის ან ევროპის საბჭოს მიერ არჩევნების შემდეგ კენჭისყრის დაუყოვნებლივ ჩატარებით.
5. მოსამართლე, რომელიც აირჩევა იმ მოსამართლის შესაცვლელად, რომლის უფლებამოსილების ვადაც არ არის ამოწურული, იმსახურებს მისი მისი წინამორბედის უფლებამოსილების ვადის ამოწურვამდე.
6. მოსამართლეთა უფლებამოსილება იწურება, როდესაც ისინი აღწევენ 70 წლის ასაკს.
7. მოსამართლეები მსახურობენ მათ შეცვლამდე. ამთან, ისინი გააგრძელებენ მუშაობას იმ საქმეებზე, რომლებიც არის მათი განხილვის ქვეშ.

მუხლი 24 - სამსახურიდან დათხოვნა

დაუშვებელია მოსამართლის დათხოვნა სამსახურიდან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც სხვა მოსამართლეები ხმების ორი მესამედით გადაწყვეტენ, რომ იგი ვეღარ აკმაყოფილებს მის მიმართ წაყენებულ პირობებს.

მუხლი 25 - რეგისტრაცია და იურიდიული სამდივნოები

სასამართლოს ექნება რეგისტრატურა, რომლის ფუნქციები და ორგანიზაცია განისაზღვრება სასამართლოს რეგლამენტით, სასამართლოს დაეხმარებიან იურიდიული სამდივნოები.

მუხლი 26 - სასამართლოს პლენუმი

სასამართლოს პლენუმი

- a. აირჩევს სასამართლოს პრეზიდენტსა და ერთ ან ორ ვიცე-პრეზიდენტს სამი წლის ვადით; შესაძლებელი იქნება მათი ხელახალი არჩევა;
- b. შექმნის პალატებს დროის განსაზღვრული პერიოდით;
- c. აირჩევს სასამართლოს პალატების პრეზიდენტებს; შესაძლებელი იქნება მათი ხელახალი არჩევა;
- d. მიიღებს სასამართლოს რეგლამენტს;
- e. აირჩევს რეგისტრატორსა და რეგისტრატორის ერთ ან ორ მოადგილეს.

მუხლი 27 - კომიტეტები, პალატები და დიდი პალატები

1. შემოსულ საქმეებს სასამართლო განიხილავს სამი მოსამართლისაგან შემდგარ კომიტეტებში, შვიდი მოსამართლისაგან შემდგარ პალატებსა და ჩვიდმეტი მოსამართლისაგან შემდგარ დიდ პალატაში. სასამართლოს პალატები შექმნიან კომიტეტებს განსაზღვრული ვადით.
2. სასამართლოში იქნება დიდი პალატისა და პალატების ეს ოფიციო წევრი, რომელიც აირჩევა საქმეში ჩართული მხარის პრინციპის გათვალისწინებით; თუკი ასეთი წევრი არ იქნება, ან მას არ შეუძლია მოვალეობის შესრულება, სასამართლო აირჩევს პიროვნებას, რომელსაც ექნება მოსამართლის უფლებამოსილება.
3. დიდი პალატა აგრეთვე შედგება სასამართლოს პრეზიდენტისაგან, ვიცე-პრეზიდენტებისაგან, პალატის პრეზიდენტებისა და სხვა მოსამართლეებისაგან, რომელთა არჩევა მოხდება სასამართლოს რეგლამენტის შესაბამისად. როდესაც საქმე გადაეცემა დიდ პალატას, 43-ე მუხლის შესაბამისად, არც ერთი მოსამართლე იმ პალატიდან, რომელმაც გადასცა საქმე დიდ პალატას არ შევა მისი პალატის შემადგენლობაში სასამართლოს პრეზიდენტსა და იმ მოსამართლის გარდა, რომელიც განიხილავდა საქმეს საქმეში ჩართული სახელმწიფო მხარის წესის გათვალისწინებით.

მუხლი 28 - კომიტეტის მიერ საქმის მიუღებლობის გამოცხადება

კომიტეტს ხმების ერთსულოვნებით უფლება აქვს მიუღებლად გამოაცხადოს ან მისი საქმეების სიიდან ამოიღოს ინდივიდუალური განაცხადი, შემოსული 34-ე მუხლის მიხედვით, როდესაც ასეთი გადაწყვეტილება შეიძლება მიღებულ იქნეს შემდგომი განხილვის გარეშე. გადაწყვეტილება საბოლოო იქნება.

მუხლი 29 - პალატების გადაწყვეტილება საქმის მიღების და სათანადო ზომების შესახებ

1. თუკი გადაწყვეტილება არ იქნა მიღებული 28-ე მუხლის შესაბამისად, პალატა მიიღებს გადაწყვეტილებას 34-ე მუხლის მიხედვით შემოსული ინდივიდუალური განაცხადის თაობაზე და სათანადო ზომებზე.
2. პალატა მიიღებს გადაწყვეტილებას 33-ე მუხლის თანახმად შემოსული სახელმწიფოთაშორისი მიმართვების განსახილველად მიღებისა და სათანადო ზომების თაობაზე.
3. გადაწყვეტილება საქმის განსახილველად მიღების თაობაზე მიღებული იქნება განცალკევებით, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც სასამართლო გამონაკლის შემთხვევებში სხვაგვარად გადაწყვეტს.

მუხლი 30 - დიდი პალატისათვის იურისდიქციის გადაცემა

იმ შემთხვევაში, როდესაც პალატის განხილვის ქვეშ მყოფი საქმე წამოჭრის სერიოზულ საკითხებს, რომლებიც ეხებიან კონვენციისა და მისი ოქმების ახსნა-განმარტებას, ან როდესაც პალატის მიერ საკითხის გადაწყვეტას შეიძლება მოჰყვეს სასამართლოს მიერ მანამდე მიღებულ გადაწყვეტილებასთან შეუთავსებელი შედეგი, პალატას უფლება აქვს ნებისმიერ დროს გადაწყვეტილების გამოტანამდე გადასცეს იურისდიქცია დიდ პალატას, თუკი საქმის არც ერთი მხარე არ იქნება ამის წინააღმდეგი.

მუხლი 31 - დიდი პალატის უფლებამოსილებანი

დიდი პალატა:

- a. გადაწყვეტს 33-ე ან 34-ე მუხლების მიხედვით შემოსულ საქმეებს, როდესაც რომელიმე პალატა გადასცემს მას იურისდიქციას 30-ე მუხლის შესაბამისად, ან როდესაც მას საქმე გადაეცემა 43-ე მუხლის მიხედვით.
- b. განიხილავს 47-ე მუხლის მიხედვით შემოსულ თხოვნებს კონსულტატიური მოსაზრებების თაობაზე.

მუხლი 32 - სასამართლოს იურისდიქცია

1. სასამართლოს იურისდიქცია ვრცელდება ყველა საკითხზე, რომელიც ეხება კონვენციისა და მისი ოქმების ახსნა-განმარტებასა და გამოყენებას, როგორც ეს განსაზღვრულია 33-ე, 34-ე და 47-ე მუხლებით.
2. სასამართლო თავად გადაწყვეტს დავას იმის თაობაზე, აქვს თუ არა მას იურისდიქცია კონკრეტულ საქმეზე.

მუხლი 33 - სახელმწიფოთაშორისი საქმე

ნებისმიერ მაღალ ხელშემკვრელ მხარეს შეუძლია მიმართოს სასამართლოს სხვა მაღალი ხელშემკვრელი მხარის მიერ კონვენციისა და მისი დებულებების ნებისმიერი დარღვევის თაობაზე.

მუხლი 34 - ინდივიდუალური განაცხადები

სასამართლოს შეუძლია მიიღოს განაცხადები ნებისმიერი პირისაგან, არასამთავრობო ორგანიზაციისა და ფიზიკურ პირთა ჯგუფისაგან, რომლებიც ამტკიცებენ, რომ ისინი არიან ერთ-ერთი მაღალი ხელშემკვრელი მხარის მიერ კონვენციითა და მისი ოქმებით აღიარებული უფლებების დარღვევის მსხვერპლნი.

მაღალი ხელშემკერელი მხარეები მოვალენი არიან არ შეუშალონ ხელი ამ უფლების მაქსიმალურ გამოყენებას.

მუხლი 35 - საქმეების მიღების კრიტერიუმი

1. სასამართლოს შეუძლია მიიღოს საქმე მხოლოდ მას შემდეგ, რაც საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული წესების თანახმად, ყველა შიდასახელმწიფოებრივი საშუალება ამოიწურება და ამასთან ექვსი თვის ვადაში იმ თარიღიდან, როდესაც საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილება იქნება მიღებული.
2. სასამართლო არ მიიღებს 34-ე მუხლის მიხედვით შემოსულ ინდივიდუალურ საქმეებს, თუკი:
  - a. ის ანონიმურია, ან
  - b. არსებითად წარმოადგენს იგივე საკითხს, რომელიც უკვე განხილულ იქნა სასამართლოს მიერ, ან გადაეცა საერთაშორისო გამოძიების ან მოგვარების სხვა პროცედურას და არ შეიცავს რაიმე ახალ ინფორმაციას.
3. სასამართლო გამოაცხადებს მიუღებლად ინდივიდუალურ განაცხადს, შემოსულს 34-ე მუხლის მიხედვით, თუკი მიიჩნევს, რომ განაცხადი შეუთავსებელია კონვენციისა და მისი ოქმების დებულებებთან, აშკარად უსაფუძვლოა ან ბორატად იყენებს სასამართლოსადმი მიმართვის უფლებას.
4. სასამართლო უარყოფს განაცხადს, რომელსაც იგი მიიჩნევს მიუღებლად ამ მუხლის მიხედვით. სასამართლოს შეუძლია ამის გაკეთება სამართალწარმოების ნებისმიერ ეტაპზე.

მუხლი 36 - მესამე მხარის მონაწილეობა

1. პალატის ან დიდი პალატის მიერ განსახილველ ყველა საქმეში, მაღალ ხელშემკერელ მხარეს, რომლის ერთ-ერთი მოქალაქეც არის განმცხადებელი, უფლება ექნება წარმოადგინოს წერილობითი კომენტარები და მონაწილეობა მიიღოს საქმის მოსმენაში.
2. სასამართლოს პრეზიდენტს შეუძლია მართლმსაჯულების სათანადოდ განხორციელების ინტერესებიდან გამომდინარე, მოიწვიოს ნებისმიერი მაღალი ხელშემკერელი მხარე და/ან ნებისმიერი პიროვნება, რომელიც არ არის განმცხადებელი, რათა მათ წარმოადგინონ წერილობითი კომენტარები ან მონაწილეობა მიიღონ საქმის მოსმენაში.

მუხლი 37 - განაცხადის ამოღება სასამართლოს საქმეთა სიიდან

1. სასამართლოს შეუძლია სამართალწარმოების ნებისმიერ ეტაპზე ამოიღოს განაცხადი მის საქმეთა სიიდან, როდესაც საქმის გარემოებებს იგი მიჰყავს იმ დასკვნამდე, რომ:
  - a. განმცხადებელი არ აპირებს ბოლომდე მიჰყვეს მის განაცხადს; ან
  - b. საკითხი გადაწყდა; ან
  - c. სასამართლოს მიერ დადგენილი ნებისმიერი სხვა მიზეზით აღარ არის გამართლებული განაცხადის განხილვის გაგრძელება.ამასთან, სასამართლო განაგრძობს განაცხადის განხილვას იმ შემთხვევაში, თუკი კონვენციითა და მისი ოქმებით განსაზღვრული ადამიანის უფლებათა პატივისცემა ამას მოითხოვს.
2. სასამართლოს შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება განაცხადის მის საქმეთა სიაში აღდგენის შესახებ, თუკი მიიჩნევს, რომ საქმის გარემოებანი ამართლებენ ამგვარ ქმედებას.

მუხლი 38 - საქმის განხილვა და მეგობრული მოგვარების პროცედურები

1. თუკი სასამართლო გამოაცხადებს, რომ განაცხადი მიღებულია, იგი:
2.
  - a. შეუდგება საქმის განხილვას მხარეთა წარმომადგენლებთან ერთად, და თუ საჭირო იქნება, ჩაატარებს გამოძიებას, რომლის ეფექტური განხორციელებისათვის შესაბამისი სახელმწიფოები უზრუნველყოფენ ყველა აუცილებელ საშუალებას;
  - b. შესთავაზებს შესაბამის მხარეებს მის მომსახურებას საქმის მეგობრული მოგვარების მიღწევის მიზნით; კონვენციითა და მისი ოქმებით განსაზღვრული ადამიანის უფლებების გათვალისწინებით.
3. 1.b.პარაგრაფით გათვალისწინებული პროცედურები კონფედენციალური უნდა იყოს.

მუხლი 39 - მეგობრული მოგვარების საშუალებების გამონახვა

თუკი მიღწეულია მეგობრული მოგვარება, სასამართლო ამოიღებს საქმეს თავისი სიიდან სათანადო გადაწყვეტილების მიღების გზით, რომელიც შემოიფარგლება ფაქტისა და მიღწეული გადაწყვეტილების მოკლე განცხადებით.

მუხლი 40 - საჯარო მოსმენები და დოკუმენტების მისაწვდომობა

1. სასამართლო მოსმენები იქნება ღია იმ გამონაკლისი შემთხვევების გარდა, როდესაც სასამართლო სხვაგვარად გადაწყვეტს.
2. რეგისტრატორთან შენახული დოკუმენტები ხელმისაწვდომი იქნება საზოგადოებისათვის, თუკი სასამართლოს პრეზიდენტი სხვაგვარად არ გადაწყვეტს.

მუხლი 41 - სამართლიანი დაკმაყოფილება

თუკი სასამართლო დაადგენს, რომ მოხდა კონვენციისა და მისი ოქმების დარღვევა და თუ მაღალი ხელშემკერეელი მხარის შადასახელმწიფოებრივი სამართალი მხოლოდ ნაწილობრივი დაკმაყოფილების საშუალებას იძლევა, სასამართლო აუცილებლობის შემთხვევაში უზრუნველყოფს დაზარალებული მხარის სამართლიან დაკმაყოფილებას.

მუხლი 42 - პალატების გადაწყვეტილებები

პალატების გადაწყვეტილებები საბოლოოა 44-ე მუხლის II პარაგრაფის დებულებების შესაბამისად.

მუხლი 43 - დიდი პალატისადმი მიმართვა

1. პალატის მიერ გადაწყვეტილების მიღების თარიღიდან სამი თვის ვადაში, საქმის ნებისმიერ მხარეს გამონაკლის შემთხვევებში შეუძლია მოითხოვოს საქმის დიდი პალატისათვის გადაცემა.
2. დიდი პალატის ხუთი მოსამართლისაგან შემდგარი კოლეგია მიიღებს თხოვნას იმ შემთხვევაში, თუკი საქმე ეხება კონვენციისა და მისი ოქმების გამოყენებასა და ახსნა-განმარტებასთან დაკავშირებულ საკითხებს, ან სხვა ზოგადი მნიშვნელობის საკითხს.
3. თუკი კოლეგია მიიღებს თხოვნას, დიდი პალატა გადაწყვეტს საქმეს სასამართლო აქტის მიღების გზით.

მუხლი 44 - საბოლოო სასამართლო აქტები

1. დიდი პალატის აქტები საბოლოოა.
2. პალატის განჩინება საბოლოო გახდება,
  - a. როდესაც მხარეები განაცხადებენ, რომ ისინი არ მოითხოვენ საქმის დიდი პალატისათვის გადაცემას;

- b. თუკი აქტის მიღების თარიღიდან სამი თვის განმავლობაში არ ყოფილა საქმის დიდი პალატისათვის გადაცემის მოთხოვნა;
- c. როდესაც დიდი პალატის კოლეგია უარს ეტყვის 43-ე მუხლის შესაბამისად შემოსულ მოთხოვნას.

3. საბოლოო აქტი გამოქვეყნდება.

მუხლი 45 - სასამართლო აქტებისა და გადაწყვეტილებების დასაბუთება

1. განცხადების მისაღებად ან მიუღებლად გამომცხადებელი აქტისა და გადაწყვეტილებების დასაბუთებანი წარმოდგენილ უნდა იქნენ.
2. თუკი აქტი მთლიანად ან მისი რომელიმე ნაწილი არ წარმოადგენს მოსამართლეთა ერთსულოვან აზრს, ნებისმიერ მოსამართლეს უფლება აქვს წარმოადგინოს განსხვავებული მოსაზრება.

მუხლი 46 - სასამართლო აქტებისა სავალდებულო ძალა და მათი აღსრულება

1. მაღალი ხელშემკერელი მხარეები ვალდებულია კისრულობენ შეასრულონ სასამართლოს საბოლოო აქტი ნებისმიერ საქმეზე, რომელშიც ისინი მხარეები არიან.
2. სასამართლოს საბოლოო აქტი გადაეცემა მინისტრთა კომიტეტს, რომელიც ზედამხედველობას უწევს მის აღსრულებას.

მუხლი 47 — კონსულტატიური მოსაზრებები

1. სასამართლოს, მინისტრთა კომიტეტის თხოვნით, შეუძლია წარმოადგინოს კონსულტატიური მოსაზრებები სამართლებრივ საკითხებზე, რომლებიც ეხება კონვენციისა და მისი ოქმების ახსნა-განმარტებას.
2. ამგვარი დასკვნები არ უნდა ეხებოდეს კონვენციის პირველ ნაწილში და მის ოქმებში განსაზღვრულ უფლებათა და თავისუფლებათა შინაარსთან ან მიზანთან დაკავშირებულ არცერთ საკითხს, რომელსაც სასამართლო ან მინისტრთა კომიტეტი განიხილავს სამართალწარმოების სათანადო წესით, როგორც ეს შეიძლება განსაზღვრულ იქნეს კონვენციის მიხედვით.
3. მინისტრთა კომიტეტის გადაწყვეტილება სასამართლოსათვის კონსულტატიური მოსაზრებების მოწოდების მოთხოვნაზე საჭიროებს კომიტეტში სხდომის უფლების მქონე წარმომადგენელთა ხმების უმრავლესობას.

მუხლი 48 — სასამართლოს–კონსულტაციური იურისდიქცია

სასამართლო წყვეტს შედის თუ არა მის კომპეტენციაში მინისტრთა კომიტეტის მიერ წარდგენილი თხოვნა კონსულტაციური მოსაზრების შესახებ იმგვარად, როგორც ეს დადგენილია 47-ე მუხლით

მუხლი 49 — კონსულტაციური მოსაზრებების დასაბუთება

1. სასამართლოს კონსულტაციური მოსაზრებების დასაბუთებანი წარმოდგენილნი უნდა იქნენ.
2. თუკი კონსულტაციური მოსაზრება მთლიანად ან მისი რომელიმე ნაწილი არ წარმოადგენს მოსამართლეთა ერთსულოვან აზრს, ნებისმიერ მოსამართლეს უფლება აქვს წარმოადგინოს განსხვავებული მოსაზრება.
3. სასამართლოს კონსულტაციური მოსაზრებები გადაეცემა მინისტრთა კომიტეტს.

მუხლი 50 — სასამართლო ხარჯები

სასამართლო ხარჯებს დაფარავს ევროპის საბჭო.

მუხლი 2

1. კონვენციის V ნაწილი გახდება კონვენციის III ნაწილი; კონვენციის 57-ე მუხლი გახდება კონვენციის 52-ე მუხლი. კონვენციის 58-ე და 59-ე მუხლები წაიშლება, ხოლო 60-დან 66-მდე მუხლები გახდება კონვენციის შესაბამისად 53-დან 59-ე მუხლები.
2. კონვენციის I ნაწილს დაერქმევა „უფლებები და თავისუფლებები“ და კონვენციის ახალ, III ნაწილს დაერქმევა „სხვადასხვა დებულებები“. კონვენციის 1-დან 18-მდე და 52-დან 59-მდე ახალი მუხლები წარმოდგენილნი იქნებიან დასათაურებით, როგორც ეს მოცემულია ამ ოქმის დამატებაში.
3. ახალი 56-ე მუხლის I პარაგრაფში სიტყვები: „ამ მუხლის მე-4 პარაგრაფის მიხედვით“ ჩაემატება „უნდა“-ს შემდეგ, მე-4 პარაგრაფში სიტყვები „კომისიას, რათა მიიღოს პეტიციები“ და „წინამდებარე კონვენციის 25-ე მუხლის შესაბამისად“ შეიცვლება სიტყვებით: „სასამართლოს, რათა მიიღოს განცხადებები“ და „როგორც ეს დადგენილია კონვენციის 34-ე მუხლით“. ახალი 58-ე მუხლის მე-4 პარაგრაფში სიტყვები „63-ე მუხლი“ შეიცვლება სიტყვებით „58-ე მუხლი“.
4. კონვენციის ოქმი შეიცვლება შემდეგი გზით:
  - a. მუხლები წარმოდგენილი იქნება იმ დასათაურებით, როგორც ეს მოცემულია წინამდებარე ოქმის დამატებაში; და

- b. მე-4 მუხლის ბოლო წინანდადებაში სიტყვები „63-ე მუხლის“ შეიცვლება სიტყვებით „56-ე მუხლის“
5. კონვენციის 4-ე მუხლი შეიცვლება შემდეგი გზით:
- a. მუხლები წარმოდგენილი იქნება იმ დასათაურებით, როგორც ეს მოცემულია წინამდებარე ოქმის დამატებაში; და
  - b. მე-5 მუხლის მე-3 ბოლო წინანდადებაში სიტყვები „63-ე მუხლის“ შეიცვლება სიტყვებით „56-ე მუხლის“. დამატებული იქნება ახალი მე-5 პარაგრაფი, რომელიც შემდგენიარად წაიკთხება:

„ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელმაც გააკეთა დეკლარაცია ამ მუხლის 1-ლი და მე-2 პარაგრაფების შესაბამისად შეუძლია შემდგომში ნებისმიერ დროს გამოაცხადოს ერთი ან მეტი ტერიტორიების სახელით, რომლებსაც დეკლარაცია ეხებათ, რომ ის იღებს სასამართლოს კომპეტენციას მიიღოს განაცხადებები ფიზიკური პირებისაგან, არასამთავრობო ორგანიზაციებისაგან ან ფიზიკურ პირთა ჯგუფისაგან, როგორც ეს დადგენილია კონვენციის 34-ე მუხლით ან ამ ოქმის 1-დან მე-4 ყველა ან ნებისმიერი მუხლის შესაბამისად“; და მე-6 მუხლის მე-2 პარაგრაფი წაიშლება.

6. მე-6 ოქმი შეიცვლება შემდეგი გზით:
- a. მუხლები წარმოდგენილი იქნება წინამდებარე ოქმში ჩამოთვლილი დასათაურებით; და
  - b. მეოთხე მუხლში სიტყვები „63-ე მუხლის მიხედვით“ შეიცვლება სიტყვებით „57-ე მუხლის მიხედვით“.
7. მე-7 ოქმი შეიცვლება შემდეგი გზით:
- a. მუხლები წარმოდგენილი იქნებიან წინამდებარე ოქმში ჩამოთვლილი დასათაურებით.

შესრულებულია სტრასბურგში 1994 წლის 11 მაისს ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე, ორივე ტექსტი თანაბრად აუთენტიკური, თითოეული ასლი შეინახება ევროპის საბჭოს არქივში. ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი გადასცემს სერტიფიცირებულ ასლებს ევროპის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს.